

Jens Forman

MUSLIMERNES RELIGION

Tro, praksis og sharia



SYSTIME >

C. VALFART

TEKST 26: Foran Kabaen

5 Teksten er fra en selvbiografi, skrevet af en østrigsk journalist, Leopold Weiss (1900-92), der konverterede til islam i 20'erne. Valfarten, han beskriver, er fra 1927.

10 Dette var altså Kabaen. Målet for mange millioner menneskers længsler gennem århundrede efter århundrede. For at nå dette mål har talrige pilgrimme i tidens løb bragt store ofre; mange døde undervejs; mange nåede først frem efter store afsavn; og for dem alle var denne lille firkantede bygning deres længsels mål.

15 Der stod den så, næsten terningformet (som dens arabiske navn betyder), helt dækket med sort brokade, en stille ø midt i den store moské, mere stille end noget andet bygningsværk noget sted i verden. Det syntes næsten, som om den, der først byggede Kabaen – for siden Abrahams tid er den oprindelige bygning adskillige gange blevet genopbygget – har ønsket at vise menneskets ringhed over for Gud. Bygmesteren vidste, at ingen skønhed i den arkitektoniske rytme og ingen liniernes fuldkommenhed nogen sinde ville kunne yde Gudstanken retfærdighed... I al sin enkelthed udstrålede 20 bygningen tanken: Hvad end mennesket kan skabe af fuldkomment med sine hænder, vil det altid kun være praleri at betegne det som værende Gud værdigt. Derfor er det enkleste, mennesket kan forestille sig, det største, han kan bygge til Guds ære...

25 Kabaen har en eneste indgang – en sølvbeslået dør på nordøstsiden, anbragt mere end to meter over moské-gårdens niveau, således at det kun er muligt at træde ind i bygningen ved hjælp af en trætrappe, som på enkelte dage skubbes hen til indgangen. Kabaens indre er normalt lukket (jeg så det først ved senere lejligheder) og ganske enkelt: et tæppebelagt marmorgulv, nogle lamper af bronze og sølv, der hænger ned fra store loftsbjælker. Det 30 er ikke dette indre rum, der er så vigtigt for muslimerne, men bygningen i sig selv. Den er jo *qibla* (: bederetning) for hele den muslimske verden. Fem gange om dagen vender muslimerne sig i hele verden mod dette symbol på Guds énhed.

I bygningens østlige hjørne findes en sort sten, indesluttet i en bred sølvramme. Denne Sorte Sten, som er udhulet af kys fra mange generationer 35 af pilgrimme, har forårsaget mange misforståelser blandt ikke-muslimer, som tror, at den er en førislamisk fetich (: kraftfuld genstand), der af Muhammed blev ført ind i islam som en indrømmelse til de hedenske Mekka-beboere. Intet er mere forkert. Ligesom Kabaen er genstand for ærefrygt, 40 men ikke dyrkelse, sådan er det med den Sorte Sten.

Den æres højt, fordi den er det eneste, der er tilbage af Abrahams oprindelige bygning. Muhammeds læber berørte den under hans sidste pilgrimsfærd, og alle pilgrimme har siden fulgt hans eksempel. Profeten vidste,

at kommende generationer ville følge hans eksempel. Og da han kyssede stenen, vidste han også, at fremtidige pilgrimmes læber ville berøre den i erindring om hans læber, som han således hinsides tid og død rakte sin menighed. Når pilgrimme i dag kysser den Sorte Sten, føler de, at de kysser profeten ligesom alle de andre trosfæller, som har været der før dem, og
5 alle, som vil komme efter dem.

Ingen muslim vil benægte, at Kabaen fandtes lang tid før profeten Muhammed. I denne kendsgerning ligger netop dens betydning. Profeten gjorde aldrig krav på at være grundlægger af en ny religion. Tværtimod har
10 'underkastelse under Gud', altså *islam*, ifølge Koranen været 'menneskets naturlige drift' lige fra den menneskelige bevidstheds morgengry. Dette var, hvad Abraham og Moses og Jesus og alle de andre udsendinge fra Gud lærte – og Koranens budskab er ikke den eneste, men blot den sidste guddommelige åbenbaring. Ejheller vil nogen muslim benægte, at helligdommen
15 var fyldt med afguder og feticher, indtil Muhammed slog dem i stykker, akkurat som Moses i hin tid slog guldkalven i stykker ved Sinaj. Thi lang tid før afguderne blev anbragt i Kaba'en, var den sande Gud blevet tilbudt dér, og derfor gjorde Muhammed ikke andet end at give Abrahams tempel tilbage til dets oprindelige formål.

20 Og der stod jeg nu foran Abrahams tempel og stirrede på underet uden en tanke i hovedet (thi tanker og overvejelser kom først langt senere). Fra en skjult, smilende kerne i mit indre voksede der langsomt en glæde frem, ligesom en sang.

25 Glatte marmorfliser, hvorover solstrålerne legede, dækkede jorden i en bred cirkel omkring Kabaen, og hen over marmorfliserne vandrede mange mænd og kvinder rundt og rundt – omkring Guds sortbeklædte hus. Nogle græd, andre anråbte Gud i bøn, og mange flere havde hverken ord eller tårer, men vandrede tavse rundt med bøjede hoveder.

30 Det indgår i *hajj* (: valfarten), at man skal gå syv gange rundt om Kabaen, ikke blot for at bevidne islams fornemste tempel sin respekt, men for at levedegøre det islamiske livs grundliggende krav. Kabaen er ét symbol på Guds enhed; og pilgrimmens vandring rundt om den er et symbolsk udtryk for menneskelig aktivitet, og den indebærer, at ikke blot vore tanker og følelser
35 – alt det som er indeholdt i udtrykket 'indre liv' – men også vort ydre, aktive liv, vore gerninger og praktiske gøremål, må have Gud som midtpunkt...

Jeg vandrede og vandrede, minutterne gled bort, og alt, som havde været småt og bittert inden i mit hjerte, begyndte at forsvinde derfra. Jeg blev en del af en kredsende strøm – ak, var dette meningen med alt det,
40 vi gjorde: at blive bevidst om at være en del af et kredsløb? Var det måske afslutningen på al forvirring? Og minutterne gik, og tiden stod stille, og dette var verdens midtpunkt...

Muhammed Asad: The Road to Mecca (1954). S. 367 ff.